© www.historiefidusen.dk. Kopiering må finde sted efter gældende aftale med Copydan.

Lærerark til ”Fars fede ferie”

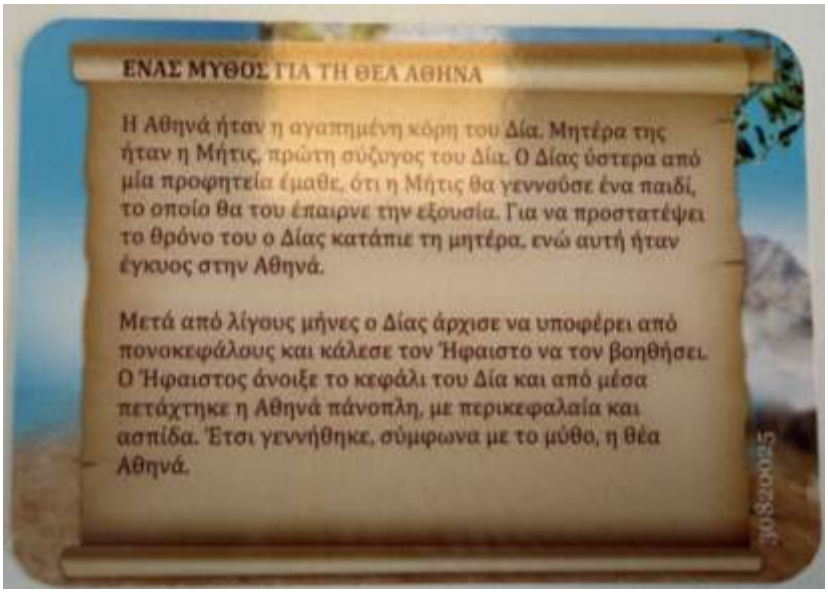
Denne opgave tager udgangspunkt i andet udkast til "**Fagplan for historie**", som udkom i juni 2026. Den nye fagplan træder i kraft fra skoleåret 2027/28, men derfor kan denne opgave sagtens bruges nu, eftersom den dækker mange af de nuværende Fælles Mål videns- og færdighedsområder. I nedenstående er der dog taget udgangspunkt i den kommende fagplans mål og beskrivelser.

"Fars fede ferie – legetøj, guder og gamle biler" tager udgangspunkt i en ferierejse til Athen. Herefter skifter fokus til den græske mytologi, herunder myten om, hvordan byen fik sit navn. I forhold til fagplanen arbejdes der med indholdsområdet "Fortællinger og spor". Ved at bruge mytologien og de fysiske spor – Akropolis og Parthenon – udvikles elevernes fantasi og forståelse for fortidige verdener samt en begyndende kritisk sans – for kan det virkelig passe, at det var en gudinde, der kom med oliventræet?

Efter denne myte skal eleverne vurdere, om tre forskellige udsagn er myter eller noget, der kan opleves i dag. Tal især med eleverne om udsagnet om, at Athene gav byen et oliventræ. Dette er en myte, men det ændrer ikke på, at der faktisk vokser oliventræer i Athen i dag – og at et oliventræ ved Akropolis minder om den gamle fortælling. Træerne er virkelige, men fortællingen om, hvordan det første oliventræ blev skabt, er og bliver en myte.

Udsagn	Svar
Der kører gule taxier rundt i Athen.	**Kan opleves i dag.**
Athene gav byen et oliventræ.	**Myte**
Man kan købe Playmobil-figurer af græske guder.	**Kan opleves i dag.**

Ellers skal der arbejdes med Playmobil-figurer. Tal med eleverne om, at dette er en form for historiebrug. Playmobil bruger historien til at sælge deres figurer. Som supplement til figurerne er der et lille kort. På kortet står der:

Athene var Zeus' elskede datter. Hendes mor var Metis, Zeus' første hustru. Zeus fik gennem en profeti at vide, at Metis ville føde et barn, som en dag ville overtage hans magt. For at beskytte sin trone slugte Zeus derfor Metis, mens hun var gravid med Athene.

Nogle måneder senere begyndte Zeus at lide af voldsomme hovedpiner og tilkaldte Hefaistos for at få hjælp. Hefaistos kløvede Zeus' hoved, og ud sprang Athene, fuldt bevæbnet med hjelm og skjold. Sådan blev gudinden Athene ifølge myten født.

Læs dette kort op for eleverne, og tal igen om begrebet myte. Det her er vist ikke sket i virkeligheden, eller?

På side 5 er der en stor kreativ opgave. Her skal eleverne selv tegne en græsk gud. Elevernes kendskab

© www.historiefidusen.dk. Kopiering må finde sted efter gældende aftale med Copydan.

til de græske guder er næppe så stort, så læreren kan med fordel præsentere disse tre forskellige guder.

Gud	Hvad var guden kendt for?	Kendetegn og genstande
Nike	**Sejrsgudinden**. Hun symboliserede sejr i både krig og sport. Det kendte sportsmærke **Nike** har taget sit navn efter den græske sejrsgudinde. (Der kan man tale om historiebrug.)	Vinger, laurbærkrans og palmegren
Zeus	**Gudernes konge** og hersker over himlen. Han var den mægtigste af de græske guder og kunne sende lyn mod sine fjender.	Lyn, ørn, kongekrone og scepter
Hades	**Underverdenens gud**. Han herskede over de dødes rige og blev ofte beskrevet som en alvorlig, men retfærdig gud.	Kerberos (den trehovedede hund), bident (stav med to spidser), mørk kappe og nøgle til underverdenen

Lad evt. eleverne søge efter billeder og yderligere informationer om deres valgte gud. Herefter tegnes og præsenteres tegningen, og eleverne lytter til og taler sammen om hinandens fortællinger og viser, hvordan de har brugt spor og kilder.

Hvis man er mere til det digitale, kan man forsøge at lave en prompt i fx Gemini eller Bing Image Creator. Ved siden af ses ChatGPTs bud, som er lavet ud fra denne prompt: *Lav en realistisk legetøjsæske med en Playmobil-lignende figur af den græske gudinde Nike. Figuren har vinger, en hvid kjole og en gylden laurbærkrans. I æsken ligger en laurbærkrans, en palmegren og et skjold. Baggrunden viser Akropolis og Parthenon. På forsiden står der "Nike – Sejrens gudinde". Æsken skal ligne en rigtig Playmobil-æske med klare farver og et stort vindue, hvor figuren kan ses*

Foto: Lars A. Haakonsen

Hvis eleverne bliver fuldstændig hooked på de græske guder, kan dette skakspil vises. Det viser blandt andet kongen som Zeus og dronningen som Hera, Zeus' hustru og gudernes dronning. Bønderne forestiller Atlas, der bærer himmelhvælvingen på sine skuldre. Hvis klassen har arbejdet med vikingetiden, kan man tale med eleverne om hvilke nordiske guder og figurer, der kunne bruges i et lignende skakspil.

I elevhæftet skifter fokus til indholdsområdet ”Magt og frihed”. På siderne 6-7 sættes der fokus på demokrati. Her vil det være oplagt at tale med eleverne om hvilke styreformer, der findes. Spørgsmålene på side 6 tager udgangspunkt i elevernes egne refleksioner.

© www.historiefidusen.dk. Kopiering må finde sted efter gældende aftale med Copydan.

I forhold til fagplanen dækkes målet om styreformer, idet eleverne med udgangspunkt i det athenske demokrati kan øve sig i at begrunde årsager til udvikling. Netop disse forskelle slutter elevteksten med på side 7. Her vil det være oplagt at spørge eleverne om deres bud på, hvorfor der på denne tid var så stor forskel på Middelhavsområdet og Danmark.

Her kan det bl.a. nævnes, at Athen og Danmark udviklede sig under meget forskellige forhold. Klimaet omkring Middelhavet var varmt, og jorden gjorde det muligt at dyrke mange afgrøder – også oliven. Samtidig lå Athen tæt på havet, hvor handel med andre byer og lande skabte rigdom og bragte nye idéer med sig. Det gav mulighed for at bygge store byer, templer og udvikle demokrati.

I Danmark var klimaet koldere, og menneskene boede mere spredt i små landsbyer. De levede især af landbrug og husdyr, og der opstod derfor ikke store byer som i Athen. Det betyder ikke, at menneskene i Danmark var mindre dygtige – de levede blot under andre vilkår.

Tilbage er så kun den sidste side. Her kan eleverne farvelægge Athene og Poseidon. Tegningen af guderne er lavet af kunstneren Sisselaia. Se mere om denne dygtige kunstner på Facebook-siden her. Det er i øvrigt den samme kunstner, som har lavet opgaven om Solvognen, der findes lige her.

I mellemtiden kan der læses flere myter om græske guder og helte højt. Bl.a. har Sigurd Barrett lavet en bog med masser af myter og gode historier. Desuden har jeg tidligere skrevet et lille blogindlæg om inddragelsen af myter i historieundervisningen.

Kilder:

Fagplan for historie:	Andet udkast, juni 2026 kan bl.a. læses på www.uvm.dk

Billedeoversigt:

Billederne til ”Fars fede ferie” er egne fotos på nær:

Billede af stemmeskiver	Commons Wikimedia

Grafik er benyttet med tilladelse fra canva.com

Inspiration:

Sigurd fortæller om græske guder	Politikkens Børnebøger
Det tror jeg altså ikke på, Lars!	Blogindlæg på Folkeskolen